

MONUMENTENWACHT
FRYSLÂN

onderhoudswijzer

Herstel van voegwerk

Herstel van uitgesleten, loszittend of verzandend voegwerk

Algemeen

Hieronder enkele algemene adviezen om schade aan voegwerk te voorkomen.

1. Zorg dat het terrein rondom het gebouw afloopt zodat het water wegloopt van de muren. Hiermee voorkomt u waterschade bij de fundering.
2. Zorg dat bomen niet te dicht bij het gebouw staan. Bomen verstoren de vochtinhouding. De wortels kunnen bovendien de funderingen omhoog drukken.
3. Zorg dat de waterafvoer van het gebouw zelf goed is: het dak moet lek dicht zijn en de goten en hemelwaterafvoeren schoon.
4. Gebruik bij muren en op trappen geen zout om sneeuw of ijs te laten smelten. Zout trekt in de steen en zorgt voor veel schade aan het voeg- en pleisterwerk.
5. Verwijder muurbegroeiing zoveel mogelijk. Zorg in ieder geval voor schoon hout- en lijstwerk. Ontdoe ook de goten van begroeiing.
6. Verwijder geen algen, deze veroorzaken geen schade.
7. Herstel uitgesleten en verzandend voegwerk op tijd, zodat u verdere schade voorkomt.
8. Verwijder roetuitslag.
9. Controleer naden en oudere scheuren op beweging.
10. Zorg dat bij aansluitingen tussen houtwerk en de muur het metselwerk goed dicht blijft.
11. Bescherm uitstekende randen of lijsten door ze af te dekken met bekleding van lood, zink of koper.
12. Zorg dat er nergens water op de stenen blijft staan. Water leidt tot ernstige vochtschade.

Herstel van uitgesleten voegwerk

Voor het herstel van uitgesleten, loszittend en verzandend voegwerk adviseren wij u de volgende werkwijze.

▪ *Uithakken*

1. Hak al het slechte voegwerk uit tot circa 2 tot 2,5 maal de dikte van de lintvoeg.

2. Gebruik geen pneumatische beitels bij smalle voegen in hardere steensoorten. De steen kan gemakkelijk beschadigd raken door afspringende stukken.
3. Slijp de hardere steensoort voorzichtig uit en zorg voor een goede afzuiging van het stof.
4. Spuit de muur schoon met lucht en reinig het met water. Gebruik daarbij geen hogedrukspuit, omdat u hiermee grote hoeveelheden water de muur indrijft.
5. Verdund zoutzuur mag u in geen enkel geval gebruiken!

▪ *Voegen met kalk*

1. Kies voor een goed gerotte kalkspecie.
2. Zeef het zand voor de specie met een fijne zeef om het al te fijne zand eruit te zeven.
3. De kleur van het zand is bepalend voor de uiteindelijke kleur van het voegwerk.
4. Pas de voegspecie aan aan de hardheid van de steen.
5. Kies voor de volgende verhouding:
 - 1 maatdeel gezeefde schelpkalk
 - 2 tot 2,5 maatdelen zand met een goede korrelgrootte
6. Laat de voegspecie zoveel mogelijk kleuren naar het bestaande voegwerk.
7. Probeer eerst de voegspecie uit en laat het 7 tot 10 dagen drogen, zodat u de juiste kleur kunt beoordelen.

▪ *Voegen van kwetsbare onderdelen*

Bij het voegen van plinten, trasramen, waterlijsten, afzaten, muurafdekkingen en rollagen moet u rekening houden met het volgende.

1. Gebruik een kalktrasmortel. Deze gaat door een grotere taaiheid overmatig slijten tegen.
2. Gebruik hiervoor de volgende verhouding:
 - 1 maatdeel gezeefde schelpkalk
 - 0,5 maatdeel trasmeel
 - 2,5 maatdelen zand met een goede korrelgrootte
3. Kant en klare tras/kalkmortels drogen bij het voegen vrij grijs en donker op. Door een mespunt gele oker toe te voegen, kunt u de kleur zelf aanpassen.
4. Stel kalktrasmortels samen met behulp van schelpkalk en trasmeel.

Aan de slag

Het voegwerk mag u alleen bij de juiste omstandigheden uitvoeren. Let daarbij op de volgende zaken.

- Ga niet aan de slag in de volle zon, bij grote hitte en een droge schrale wind. De voegspecie droogt dan te snel of 'verbrandt'.
- Maak het metselwerk een dag van tevoren goed vochtig en houd de muur ook na het voegen voldoende vochtig.
- Wanneer de problemen met het voegwerk het gevolg zijn van lekkage of overlopende goten, dan kunt u pas een jaar na het verhelpen van dit probleem aan de slag. Het voegwerk moet eerst voldoende tijd krijgen om te drogen.

- Gebruik zeilen langs steigers om het voegwerk van direct zonlicht te ontzien.
- Houd het voegwerk bij warm enige dagen langer voldoende vochtig. Zeker bij kalktrasmortels is voldoende vocht noodzakelijk voor het uitharden.

Albegroeing

- Bestrijd algen met een alg- en mosdodend middel.
- Na 2 tot 3 dagen kunt u de algrestanten verwijderen met een koperen of harde nylon borstel.
- Gebruik geen stalen borstel want deze laat roestsporen na!

Hydrofoberen of waterwerend behandelen

Als u het nieuwe voegwerk op de juiste wijze hebt aangebracht, kunt u ervoor kiezen om de muren te laten behandelen met een waterafstotend middel. Dit heeft echter tot gevolg dat dit herstellende voegwerk tot in lengte van jaren duidelijk zichtbaar blijft, omdat het niet verweert. Bij tufsteen met grote holtes en oude steen met zeer verschillende hardheid is behandelen met waterafstotend middel ook geen succes. Bovendien zorgt het bij harde steen na enkele jaren voor het afscherven van de steen.

Garantie aanvragen

Laat de aannemer of voeger die het werk uitvoert een garantie van minimaal 1 jaar geven. Zo kunt u eventuele gebreken of onvolkomenheden die Monumentenwacht signaleert, zonder bijkomende kosten alsnog laten herstellen.

Heeft u nog vragen over het herstellen van voegwerk? Neem contact met ons op via mail (info@monumentwachtfryslan.nl) of telefoon (058 215 73 65).